

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
«11» 05 2019 р.

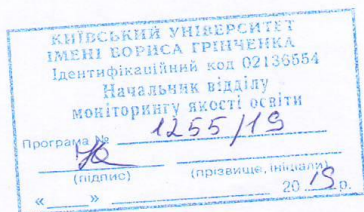

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАРОДНО - СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ

для студентів I курсу

спеціальності	024 Хореографія
освітнього рівня	молодший спеціаліст
освітньої програми	Хореографія

Київ - 2019

Розробник:

Долматова Катерина Миколаївна,
викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії
музики і хореографії

Протокол від «29» серпня 2019 року № 1

Голова циклової комісії музики і хореографії Т.В.Романова

Робочу програму перевірено «30» серпня 2019 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи З.Л. Гейхман

Заступник директора з навчальної роботи Я.В.Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3/48	
Курс	I	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	16	32
Аудиторні	14	28
Модульний контроль	2	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	14	28
Форма семестрового контролю		Контрольний урок

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: надання студентам ґрунтовних знань з композиційної побудови народно-сценічного танцю, формування практичних навичок та умінь сценічного виконання народно – сценічного танцю, ознайомлення з особливостями, стилем та характером танцювальних форм різних народів.

Завдання курсу:

- свідоме оволодіння студентами теоретичними знаннями з предмету;
- оволодіння технікою виконання вправ біля станка;
- створення етюдних композицій на середині зали на основі лексики народних танців світу;
- забезпечення диференційованого особистісного підходу;
- розвиток самостійності, творчої активності студентів;
- розширення загально-педагогічного і загальнокультурного світогляду студентів;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- вміння демонструвати художнє виконання хореографічного твору на обрану тему;
- формування у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.

У результаті вивчення курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Загальні:

- здатність до аналізу та синтезу;
- здатність до організації і планування;
- базові загальні знання;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- розв'язання проблем;
- прийняття рішень;
- навички управління інформацією;
- взаємодія;
- позитивне ставлення до несхожості та інших культур;

- етичні зобов'язання;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- здатність до навчання;
- лідерські якості;
- розуміння культур та звичаїв інших країн;
- турбота про якість;
- бажання досягти успіху.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- здатність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;
- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;
- здатність розробляти і реалізовувати культурно-просвітницькі програми для різних категорій населення, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами хореографічного мистецтва;
- володіння теоретичними основами хореографічного мистецтва, професійною термінологією;
- володіння методами, прийомами і практичними навичками роботи у царині хореографічного мистецтва;

- застосування професійно-профільованих знань у хореографічній діяльності (за видами);
- здатність до творчості.
- здатність раціонально організувати навчальний час в залежності від умов та вимог навчально-виховного процесу;
- здатність аналізувати навчальну літературу, володіння навичками опрацювання змісту навчального матеріалу, вміння робити висновки та узагальнення на основі опрацювання літературних джерел, вміння користуватися періодичними виданнями, здійснення пошуку необхідної педагогічної літератури.
- здатність опрацьовувати додаткову літературу як з питань навчального процесу, так і самоосвіти.

Предметні:

- опанування основами виконання народно-сценічного танцю;
- знання методики побудови заняття з народно-сценічного танцю, принципів його музичного супроводу;
- опанування методикою створення етюдів, комбінацій;
- виконання вправ екзерсісу народно-сценічного танцю біля станка та на середині зали;
- створення комбінацій народно-сценічного танцю біля станка та на середині зали;
- демонстрація вмінь постановки танцювальних комбінацій та етюдів.
- здатність ефективно використовувати у практичній діяльності форми, методи, засоби музичного виховання і навчання;
- здійснення теоретичного, історико-стильового, технічно-виконавського аналізу навчального матеріалу;
- усвідомлення важливості знання базової хореографічної термінології, її значення, здатність грамотно використовувати;
- спроможність до високотехнічного виконання хореографічних номерів.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- знати основи формування системи викладання народно-сценічного танцю;
- оволодіти методикою побудови заняття з народно-сценічного танцю;
- знати принципи добору музичного матеріалу до занять з народно-сценічного танцю;
- знати методику створення комбінацій, етюдів;
- володіти специфікою викладання народно-сценічного танцю в освітніх закладах та хореографічних колективах різного спрямування;
- виконувати вправ екзерсису біля станка та на середині зали;
- вміти створювати навчальні комбінації біля станка та на середині зали;
- володіти знаннями про досвід видатних хореографів.
- усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, мотивація до здійснення професійної діяльності;
- мати потребу в удосконаленні професійної компетентності, педагогічної та виконавської майстерності.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план

п/п	Тематика змістових модулів	Всього год.	Розподіл годин між видами занять	
			практичні	Самост. робота

Змістовий модуль 1. Техніка виконання рухів першого рівня складності.

Елементи українського народного танцю

1	Джерела та шляхи розвитку народного хореографічного мистецтва. Позиції рук та ніг у народно – сценічному танці	2	2	2
2	Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності: plié, battement tendu, battement tendu jettes,	2	2	4
3	Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності: вправи на вистукування, каблучна вправа, rondede jambes par terres	2	2	4
4	Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності: battement fondu, adagio, grand battement jettes. Вправи для гнучкості тулуба	2	2	-
5	Опанування технікою виконання елементів українського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи: «колупалочка», «віршовочка», «тинок»	2	2	-
6	Опанування технікою виконання елементів українського народного танцю. Положення рук у парі. Рухи: «голубці», «припадання», «упадання»	2	2	-
7	Вивчення танцювального етюду українського танцю на основі вивчених рухів	2	2	4
	Модульний контроль	2		
	Самостійна робота			14
	Разом:	16		

п/п	Тематика змістових модулів	Всього год.	Розподіл годин між видами занять	
			практичні	Самост. робота

Змістовий модуль № 2.

Характерні особливості виконання рухів народно – сценічного танцю

1	Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності у різних національних характерах	4	4	-
2	Опанування технікою виконання вправ українського танцю на середині зали: просування, оберти	4	4	4
3	Опанування технікою виконання вправ українського танцю: «зальотний крок». «бігунець»	2	2	-
4	Опанування технікою виконання елементів російського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи: «вірвовочка», «моталочка»	4	4	4
5	Опанування технікою виконання елементів російського народного танцю. Рухи: «перемінний крок», «крок з притупом», «дрібні вистукування»	2	2	4
6	Опанування технікою виконання вправ російського танцю на середині зали: просування, оберти	2	2	4
7	Вивчення танцювального етюд російського танцю на основі вивчених рухів	2	2	4
8	Опанування технікою виконання елементів білоруського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи танцю «Лявониха»	4	4	4
9	Вивчення танцювального етюд білоруського танцю на основі вивчених рухів	4	4	4
	Модульний контроль	4		
	Самостійна робота			28
	Разом:	32	28	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Техніка виконання рухів першого рівня складності. Елементи українського народного танцю

Тема 1. Джерела та шляхи розвитку народного хореографічного мистецтва. Позичії рук та ніг у народно – сценічному танці.

Витоки народного хореографічного мистецтва. Народний танець як складова народних обрядів і свят. Позичії рук та ніг у народно – сценічному танці.

Основні поняття: народне хореографічне мистецтво, обряд, свято, позичія.

Тема 2. Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності: plié, battement tendu, battement tendu jettés,

Напівприсідання та глибокі присідання (demi-plié set grand pliés). Вправи для розвитку рухливості стопи (battements tendus). Невеликі кидки ногою (battements tendus jettés)

Основні поняття: екзерсис, вправи для розвитку стопи, присідання.

Тема 3. Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності: вправи на вистукування, каблучна вправа, ronde de jambes par terres.

Вправи на ритм. Вистукування з різними ритмічними малюнками. Вправа на виставлення ноги на каблук у різних напрямках. Колообертальні рухи ногою по підлозі (ronde de jambes par terres.)

Основні поняття: вистукування, вправи на ритм, колообертальні рухи.

Тема 4. Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності: battement fondu, adagio, grand battement jettés. Вправи для гнучкості тулуба

М'яке розкриття ноги від коліна (battement fondu), – напівприсідання на опорній нозі з розкриттям коліна робочої ноги. Великі кидки ногою (grands battements jetés). Вправи для гнучкості тулуба (port de brasse).

Основні поняття: великі кидки, вправи для гнучкості.

Тема 5. Опанування технікою виконання елементів українського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи:

«колупалочка», «вірьовочка», «тинок»

Основні танцювальні рухи центральних областей України: положення рук; положення рук в парі; уклін; колупалочка, вірьовочки, тинки; вихилясники; Різні чоловічі технічно ускладнені рухи – трюки: кабриолі, повзунець, плинок, підсічка, щупак, яструб, розніжка, кільце, закладки, бедуїнське колесо, оберти.

Основні поняття: колупалочка, вірьовочки, кабриолі, повзунець, підсічка.

Тема 6.Опанування технікою виконання елементів українського народного танцю. Положення рук у парі. Рухи: «голубці», «припадання», «упадання»

Основні танцювальні рухи центральних областей України:голубці, припадання,упадання.

*Основні поняття:*голубці, припадання,упадання.

Тема 7.Вивчення танцювального етюду українського танцю на основі вивчених рухів

Відпрацювання рухів українського народного танцю. Постановка етюду українського танцю. Техніка виконання етюду українського танцю.

Основні поняття: український народний танець, етюд, техніка виконання. Рекомендована література

Основна: 1, 2, 4, 5.

Додаткова: 2, 3.

Змістовий модуль 2.Характерні особливості виконання рухів народно – сценічного танцю

Тема 1.Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності у різних національних характерах

Напівприсідання та глибокі присідання (*demi-pliésetgrandpliés*) у характері російського танцю. Вправи для розвитку рухливості стопи (*battements tendus*) у характері українського танцю. Невеликі кидкі ногою(*battements tendus jettes*) у характері італійського танцю. Вправи на ритм. Вистукування з різними ритмічними малюнками. Вправа на виставлення ноги на каблук у різних напрямках у характері іспанського танцю. Колообертальні рухи ногою по підлозі (*ronde de jambes par terres.*) у характері білоруського танцю. М'яке розкриття ноги від коліна (*battement fondu*), – напівприсідання на опорній нозі з розкриттям коліна робочої ноги у характері молдавського танцю.

Великі кидки ногою (*grands battements jetés*)у характері угорського танцю.

Основні поняття: присідання, вправи для розвитку стопи, невеликі кидки ногою, вистукування, м'яке розкриття ноги від коліна.

Тема 2.Опанування технікою виконання вправ українського танцю на середині зали:просування, оберти

Різні чоловічі технічно ускладнені рухи – трюки: кабриолі, повзунець, плинок, підсічка, щупак, яструб, розніжка, кільце, закладки, бедуїнське колесо, оберти. Жіночі технічні рухи: оберти по VI позиції, «обертаси».

Основні поняття: просування, оберти, чоловічі рухи, жіночі рухи.

Тема 3. Опанування технікою виконання вправ українського танцю: «зальотний крок». «бігунець»

Вправи в русі по колу. Техніка виконання «зальотного кроку» (pasjettes). Просування по колу рухом українського танцю «бігунець». Використання цих рухів у різних танцювальних комбінаціях.

Основні поняття: зальотний крок, бігунець.

Тема 4. Опанування технікою виконання елементів російського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи: «вірьовочка», «моталочка»

Джерело виникнення та розвитку російського народного танцю. Види російського народного танцю. Загальна характеристика російського народного танцю по географічних і етнографічних регіонах.

Основні танцювальні рухи російського танцю: положення рук; положення рук в парі; уклін; танцювальні кроки, біги; вірьовочки; вірьовочки з колупалочкою; моталочка, вистукування; притупи, оберти, присядки.

Основні поняття: вірьовочки з колупалочкою; моталочка, оберти.

Тема 5. Опанування технікою виконання елементів російського народного танцю. Рухи: «перемінний крок», «крок з притупом», «дрібні вистукування»

Рухи в просуванні по колу: « перемінний крок», «крок з притупом». Техніка виконання. Положення рук. Вистукування в російському танці. Техніка виконання.

Основні поняття: положення рук, техніка виконання, вистукування.

Тема 6. Опанування технікою виконання вправ російського танцю на середині зали: просування, оберти

Техніка виконання обертів по діагоналі, на місці: російський біг в повороті, стрибки в повороті. Оберти по VI позиції. Оберти з підняттям коліна вгору.

Основні поняття: оберти, оберти по діагоналі, оберти на місці.

Тема 7. Вивчення танцювального етюд російського танцю на основі вивчених рухів

Види російських народних танців. Постановка танцювального етюд російського танцю. Комбінаційна структура етюд. Манера виконання.

Основні поняття: російський народний танець, комбінаційна структура, манера виконання.

Тема 8. Опанування технікою виконання елементів білоруського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи танцю «Лявониха»

Основні рухи білоруського народного танцю: положення тулуба, рук, положення рук у парі, підскок з притупом, галоп, стрибки. Рухи на місці та в просуванні по колу, діагоналі, лініях.

Основні поняття: положення тулуба, рук, положення рук у парі, просування по колу, діагоналі, лініях.

Тема 9. Вивчення танцювального етюду білоруського танцю на основі вивчених рухів

Види білоруських народних танців. Постановка танцювального етюду білоруського танцю. Комбінаційна структура етюду. Манера виконання.

Основні поняття: білоруський народний танець, комбінаційна структура, манера виконання.

Рекомендована література

Основна: 1, 2, 3, 5.

Додаткова: 1, 2, 3.

6. Контроль навчальних досягнень

Оцінювання роботи студентів здійснюється шляхом **поточного** та **підсумкового** контролю.

Поточний контроль оцінює роботу студента на практичному занятті та його самостійну роботу за такими критеріями:

- попереднє оцінювання (діагностика рівнів естетичного та фахового розвитку, з'ясування індивідуальних особливостей та здібностей студента);
- оцінка самостійної підготовки студента до заняття;
- оцінювання активності й результативності роботи студента протягом аудиторного заняття;
- оцінювання процесу та результату опанування студентом проблемних завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- поточне оцінювання готовності студента до контрольних заходів з урахуванням здатності до самоаналізу, самооцінки і самоконтролю.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді контрольного заняття.

6.1.Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів (підсумковий контроль)

№п /п	Оцінка	Рейтинговий бал	Критерії оцінювання
1	Високий рівень	10 - 12	Високий рівень володіння практичними навичками та відповідним теоретичним матеріалом. Активна, високо результативна навчальна діяльність на практичному занятті. Усвідомлене виконання поставлених завдань.
2	Середній рівень	7 - 9	Достатній рівень володіння практичними навичками дисципліни. Результативна робота на занятті за участю та контролем викладача. Прояв студентом ініціативності і самоаналізу.
3	Достатній рівень	4 - 6	Середній рівень володіння практичними та теоретичними знаннями. Недостатня активність та ініціативність у вирішенні навчальних завдань.
4	Низький рівень	1 - 3	Низький рівень підготовки. Недостатність теоретичних знань і практичних умінь. Відсутня ефективність навчальної діяльності студента.

6.2 . Шкала відповідності оцінок

<i>Оцінка</i>	<i>К-ть балів за 12-бальн.</i>	<i>К-ть балів за 100-бальн.</i>
Відмінно	10-12	90-100
Дуже добре	8-9	82-89
Добре	7	75-81
Задовільно	5-6	69-74
Достатньо	4	60-68
Незадовільно	1-3	0-59

6.3.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1.Джерела та шляхи розвиткународногохореографічногомистецтва.Позиції рук та ніг у народно – сценічному танці(2 год.)

Підготувати повідомлення на теми:

- 1.Обрядові та побутові народні танці.
- 2.Академічні позиції рук та ніг у народному танці.

Тема 2.Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності:plié, battementtendu, battementtendujettes,(4 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Demita grandplié в народно – сценічному танці.
2. Відмінність у виконанні рухів battementtendu, battementtendujettes.

Тема 3.Опанування технікою виконання вправ біля станка першого рівня складності:вправи на вистукування, каблучна вправа, rondedejambsparterres.(4 год.)

Дати відповідь на питання:

- 1.Характерні особливості виконаннявправи на вистукування.
- 2.Відмінність виконання вправи на вистукування та каблучної вправи.

Тема 4.Вивчення танцювального етюду українського танцю на основі вивчених рухів.(4 год.)

1. Скласти танцювальний етюд українського народного танцю (32 такта)
- 2.Скласти танцювальний етюдукраїнського народного танцю (64 такта)

Тема 4.Опанування технікою виконання вправ українського танцю на середині зали:просування, оберти.(4 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Рухи українського народного танцю які виконуються в просуванні.
2. Тримання «крапки» при виконанні обертів в українському народному танці.

Тема 4.Опанування технікою виконання елементів російського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи: «вірвовочка», «моталочка»(4 год.)

1. Підготувати повідомлення на тему: «Історія виникнення російського народного танцю»
2. Скласти танцювальну комбінацію з використанням рухів «вірьовочка», «моталочка»

Тема 5.Опанування технікою виконання елементів російського народного танцю. Рухи: «перемінний крок», «крок з притупом», «дрібні вистукування»(4 год.)

- 1.Скласти танцювальні комбінації з рухами «перемінний крок», «крок з притупом».
2. Скласти танцювальні комбінації вправи «дрібні вистукування» біля опори та на середині зали.

Тема 6.Опанування технікою виконання вправ російського танцю на середині зали:просування, оберти(4 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Рухи російського народного танцю які виконуються в просуванні.
2. Оберти на місці, по діагоналі, по колу.

Тема 7.Вивчення танцювального етюду російського танцю на основі вивчених рухів(4 год.)

1. Скласти танцювальний етюд російського народного танцю (32 такта)
- 2.Скласти танцювальний етюд етюд російського народного танцю (64 такта)

Тема 8.Опанування технікою виконання елементів білоруського народного танцю. Положення тулубу та рук. Уклін. Рухи танцю «Лявоніха»(4 год.)

1. Підготувати повідомлення на тему: «Характерні особливості білоруського народного танцю»
- 2.Скласти танцювальну комбінацію з використанням основних рухів білоруського танцю «Лявоніха»

Тема 9.Вивчення танцювального етюду білоруського танцю на основі вивчених рухів(4 год.)

1. Скласти танцювальний етюд білоруського народного танцю (32 такта)
- 2.Скласти танцювальний етюд етюд білоруського народного танцю (64 такта)

8. Рекомендовані джерела

Базова:

1. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю/ В.Володько. – К., 2012
2. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю/ О.Голдрич. – Львів:СПОЛОМ, 2013
3. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю.В. Основи народно-сценічного танцю: [Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури та мистецтв I– IV рівнів акредитації / Видання друге, доопрацьоване і доповнене]. — Вінниця : Нова книга, 2014
4. Камін В. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка. / В. Камін – К.: ДАКККіМ, 2013
5. Литвиненко У. Зразки народної хореографії : підручник / У. Литвиненко. До. : Альтерпрес, 2013

Додаткова:

1. Максименко А. Становлення народно-сценічного танцю в системі хореографічної та педагогічної освіти / А. Максименко // Мистецтво та освіта. 2012
2. Островська До. Український народно-сценічний танець у системі освіти / До. Островська // Культура України. 2013
3. Тараканова А. Танцюйте з нами. Навчально-методичний посібник для вчителів хореографії (1-4 кл.) і керівників хореографічних гуртків (початковий рівень) загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів. – Вінниця : Нова книга, 2014
4. Чашечнікова М. Народний танець як чинник формування особистості молодшого школяра / М. Чашечнікова // Педагогічний дискурс. 2013